

حاج شیخ حسنعلی اصفهانی معروف به شیخ نخودکی

مرقدی پیش پای زائران علی ابن موسی الرضا(ع)

حاج شیخ حسنعلی اصفهانی شب دوشنبه و یا جمعه نیمه ماه ذی القعدة سال ۱۲۷۹ هجری قمری در اصفهان به دنیا آمد. می گویند مرحوم حاجی محمد صادق تخته فولادی ملا علی اکبر قبل از تولد خیر خوش به دنیا آمدن نوزادی پسر را به پدر شیخ داده بود و از او خواست بوده که حتما نامش این نوزاد پسر را حسنعلی بگذارد. پدرش در هفت سالگی او را برای تعلیم و تربیت نزد حاج محمد صادق می برد. مرحوم نخودکی در این باره گفته اند:

« بیش از هفت سال نداشتم که نزدیک غروب آفتاب یکی از روزهای ماه رمضان که با تابستانی گرم مصادف شده بود، به اتفاق پدرم، به خدمت استاد حاجی محمد صادق، مشرف شدم.» شیخ از نوجوانی مشغول تهجد و عبادت بود و می گویند در بیشتر ایام سال روزه می گرفت.

نخودکی نزد استادان مشهور حوزه علمیه اصفهان، مانند جهانگیرخان قشقایی حاج سید مرتضی کشمیری، و آخوند ملا محمد کاشی، به آموختن علوم ادبی، منطق، فلسفه، فقه، اصول و ریاضی و نزد سید سینا، فرزند سید جعفر کشفی، به آموختن تفسیر قرآن مشغول شد.

شیخ حسنعلی، تحصیل علم و دانش را همراه با سیر و سلوک معنوی و تهذیب اخلاق، از همان اوان کودکی، تحت نظارت پدر و مرحوم حاج محمدصادق تخت پولادی شروع کرد. وی در زادگاهش، اصفهان، مقدمات و ادبیات عرب را فرا گرفت. فقه، اصول، منطق و فلسفه را در همان شهر نزد استادان بزرگ آن عصر آموخت.

وی در ۱۳۰۳ به مشهد رفت و حدود یک سال در آنجا اقامت گزید و در یکی از حجره‌های فوقانی صحن عتیق در حرم امام رضا (علیه‌السلام)، به ریاضت پرداخت. سپس به اصفهان بازگشت و در ۱۳۰۴ به نجف رفت و تا ۱۳۱۱

در آن جا ماند و نزد استادان حوزه علمیه نجف به تکمیل معلومات خویش در درس‌های خارج فقه و اصول پرداخت، استادانی چون مرحوم حاجی محمدصادق تخت پولادی خاتون آبادی، میرزا حبیب‌الله رشتی، سیدمحمد فشارکی اصفهانی، سیدمحمد کاظم طباطبائی یزدی، محمدحسن مامقانی و ملا اسماعیل قره‌باغی.

او در همین شهر به دیدار عالم و زاهد مشهور، سیدمرتضی کشمیری، رفت و مدت‌ها با او ارتباط داشت و در تهذیب نفس، از راهنمایی‌های وی بهره برد.

نخودکی از ۱۳۱۱ تا ۱۳۱۴ در مشهد اقامت گزید و به ریاضت‌های شرعی پرداخت و از درس استادانی هم‌چون محمدعلی خراسانی (مشهور به حاجی فاضل)، سید علی حائری یزدی، حاج‌آقا حسین قمی و عبدالرحمن مدرس استفاده کرد. اقامت وی در شهر مشهد، چهار سال به طول انجامید و در سال ۱۳۱۵ ق. دوباره به اصفهان بازگشت و از آن جا راهی نجف اشرف شد و تا سال ۱۳۱۸ ق. در آن جا ماند. در سال ۱۳۱۹ ق. به اصفهان و سپس به شیراز، سفر کرد و در آن جا عصرها به فراگیری کتاب قانون ابوعلی سینا نزد طبیب مشهور عصر، حاج میرزا جعفر طبیب پرداخت و صبح‌ها نیز در مطب آن طبیب بزرگ به مداوای مریضان و نسخه‌نویسی مشغول بود. نخودکی در رمضان همان سال به بوشهر و از آنجا، از طریق دریا، به مکه رفت. شیخ پس از آن چند بار دیگر نیز به نجف و اصفهان سفر کرد و سرانجام در ۱۳۲۹ به مشهد رفت و تا پایان عمر در آن جا ماند. نخودکی در ۱۷ شعبان ۱۳۶۱ ق (۸ شهریور، ۱۳۲۱ ش) در ۸۲ سالگی در گذشت. مراسم تشییع او در مشهد پیکر وی با حضور بسیاری از اهالی برگزار شد و در صحن عتیق حرم امام رضا(ع) به خاک سپرده شد. نخودکی گفته بود در زمان حیات خود، هنگامی که در یکی از حجره‌های صحن عتیق رضوی مشغول عبادت بود، کرامت و لطف ویژه امام رضا(ع) به زائران خود را شهود کرده و وصیت کرد در همان مکانی که امام را شهود کرده بود زیر پای زائران دفن شود.

ویکی شیعه / ویکی فقه /

